

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WNK.DT.III.431.1.8.2016.JSz

Bydgoszcz, 10 listopada 2016 r.

**Pan
Jerzy Michałowski
Przewodniczący Rady Gminy Osiek
Osiek 85
87-340 Osiek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.), art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 160 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 133, z późn. zm.), w dniu 4 sierpnia 2016 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski przeprowadził kontrolę Rady Gminy Osiek, adres: Osiek 85, 87-340 Osiek, zrealizowaną przez starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (upoważnienie nr 442/2016).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 133, z późn. zm.) – zwanej dalej ustawą z dnia 27.07.2001 r.:

- spełniania wymogów formalnoprawnych dokumentacji sporządzanej przez Radę w związku z przeprowadzaniem wyborów na ławników,
- terminowości przekazania dokumentacji wybranych ławników prezesom właściwych sądów,
- postępowania z dokumentacją kandydata, który nie został wybrany na ławnika.

Okres objęty kontrolą: rok 2015.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność kontrolowana oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie następujących ustaleń:

1. Pismem z dnia 25.05.2015 r. (wpływ w dniu 28.05.2015 r.) Prezes Sądu Okręgowego w Toruniu powiadomił Radę Gminy Osiek o liczbie ławników, którzy powinni być wybrani do Sądu Rejonowego w Brodnicy na kadencję 2016-2019, wskazując 2 ławników do orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich.
Działanie to wypełniło treść art. 161 § 2 ustawy z dnia 27.07.2001 r.
2. Uchwałą Nr VIII/41/15 Rady Gminy Osiek z dnia 18 sierpnia 2015 roku powołano zespół opiniujący kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Brodnicy.
Obowiązek ten stanowi realizację treści art. 163 § 2 ustawy z dnia 27.07.2001 r.
3. W dniu 18 sierpnia 2015 r. podjęta została uchwała Nr VIII/42/15 Rady Gminy Osiek w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników – wskazano 2 osoby kandydujące.
4. Pismem z dnia 19 sierpnia 2015 r. (wpływ do Komendy Wojewódzkiej Policji w dniu 24.08.2015 r.) Przewodniczący Rady Gminy Osiek skierował do Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy ww. uchwałą Nr VIII/42/15 o zasięgnięciu informacji o 2 kandydatach, którzy ubiegają się o wybór na ławników sądowych. Informacje Komendanta Wojewódzkiego Policji o kandydatach wpłynęły w dniu 10.09.2015 r. oraz 28.09.2015 r. (po uzupełnieniu jednej z informacji o podpis Komendanta). Wystąpienie i uzyskanie informacji stanowiło realizację wymogu określonego w art. 162 § 9 ustawy z dnia 27.07.2001 r. Zauważyć przy tym należy, że zapytanie winno być skierowane do ustawowo wskazanego organu administracji - komendanta wojewódzkiego Policji, nie zaś do komendy wojewódzkiej Policji.
5. W dniu 17 września 2015 r. odbyło się spotkanie Zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników, z którego sporządzono protokół podpisany przez członków Zespołu. W protokole wskazano dwóch kandydatów na ławników, złożoną dokumentację kandydatów (karta zgłoszeniowa, lista osób zgłaszających, oświadczenia oraz zaświadczenie lekarskie, informacja z Krajowego Rejestru Karnego, informacja od Komendanta Wojewódzkiego Policji) oraz sformułowano pozytywną opinię o kandydatach na ławników. Treść opinii nie zawiera wskazania spełniania ustawowych wymogów przez kandydatów na ławników, co stanowi podstawowe zadanie Zespołu - zgodnie z art. 163 § 2 ustawy z dnia 27.07.2001 r. oraz § 3 ww. uchwały Nr VIII/41/15 Rady Gminy Osiek z dnia 18 sierpnia 2015 r. Z pisemnej informacji przewodniczącej Zespołu opiniującego kandydatów na ławników z 04.08.2016 r. wynika, że przy ocenie zgłoszonych kandydatów na ławników Zespół dokonał analizy również pod kątem spełniania przez kandydatów wymogów ustawowych określonych w art. 158 i 159 ustawy z dnia 27.07.2001 r., stwierdzając, że kandydaci spełniają wymogi określone w art. 158 § 1 i nie dotyczą ich okoliczności, o których mowa w art. 159 tej ustawy. Stanowisko Zespołu zostało przedstawione podczas sesji Rady Gminy Osiek odbytej w dniu 29 września 2015 r. Działanie to stanowiło realizację wymogu określonego w art. 163 § 2 ustawy z dnia 27.07.2001 r.
6. Uchwałą Nr IX/47/15 Rady Gminy Osiek z dnia 29 września 2015 r. dokonano wyboru zgłoszonych dwóch kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Brodnicy do orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich.
Wyboru dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 163 § 1 ustawy z dnia 27.07.2001 r.

7. Pismem z dnia 01.10.2015 r. Przewodniczący Rady Gminy Osiek przekazał Prezesowi Sądu Rejonowego w Brodnicy karty zgłoszeniowe wybranych ławników wraz dokumentami – zgodnie z art. 162 § 2-4 ustawy z dnia 27.07.2001 r. Korespondencja wpłynęła do Sądu w dniu 05.10.2015 r. Przekazanie dokumentacji nastąpiło z zachowaniem terminu określonego w art. 164 § 1 ustawy z dnia 27.07.2001 r.
8. W związku ze stwierdzonymi w okazanej dokumentacji oryginałami informacji o kandydatach na ławników uzyskanych od Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz kopiami dokumentacji zgłoszonych kandydatów na ławników, w pisemnych wyjaśnieniach z 04.08.2016 r. Przewodniczący Rady Gminy Osiek stwierdził, że do Prezesa Sądu Rejonowego w Brodnicy wysłane zostały kserokopie informacji Komendanta Wojewódzkiego, natomiast kserokopie pozostałej dokumentacji kandydatów na ławników sporządzono w celu potwierdzenia faktu ich wysłania do Prezesa Sądu.
Z treści art. 164 § 1 ustawy z dnia 27.07.2001 r. oraz § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 121, poz. 693) – zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 9.06.2011 r. wynika, że całość zgromadzonej dokumentacji dotyczącej kandydatów, którzy zostali wybrani na ławników winna być przekazana do prezesa właściwego sądu powszechnego, co oznacza, że brak jest podstaw do pozostawiania jej w formie oryginałów lub kopii w podmiocie przygotowującym i przeprowadzającym wybory ławników. Fakt przekazania dokumentacji może być potwierdzony za pomocą pisma przekazującego dokumentację wybranych ławników oraz dokładnego wyspecyfikowania w nim tej dokumentacji.
9. W związku z wyborem przez Radę Gminy Osiek obydwu zgłoszonych kandydatów na ławników, nie zachodziła potrzeba stosowania procedury postępowania z dokumentami kandydatów na ławników, którzy nie zostali wybrani przez radę gminy, określonej w § 5 rozporządzenia z dnia 9.06.2011 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- a) nieprzekazaniu do prezesa właściwego sądu powszechnego oryginałów informacji o kandydatach na ławników uzyskanych od Komendanta Wojewódzkiego Policji i pozostawieniu ich w podmiocie dokonującym wyboru ławników,
- b) braku przedstawienia Radzie Gminy pełnej opinii Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników w zakresie spełniania wymogów przewidzianych dla kandydatów na ławników, o których mowa w art. 163 § 2 ustawy z dnia 27.07.2001 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono ponadto uchybienia dotyczące:

- a) sporządzenia i pozostawienia w podmiocie dokonującym wyboru ławników kserokopii dokumentacji kandydatów na ławników,
- b) sposobu redakcji:
 - pisma skierowanego do Prezesa Sądu Rejonowego w Brodnicy, w którym nie odnotowano przekazania informacji o kandydatach uzyskanych od Komendanta Wojewódzkiego Policji,

- pisma o zasięgnięciu informacji od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy, które skierowane zostało do Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

Jako przyczynę stwierdzonych nieprawidłowości uznać należy brak właściwego zastosowania przepisów ustawy z dnia 27.07.2001 r. oraz rozporządzenia z dnia 9.06.2011 r., dotyczących: obowiązku przekazania właściwemu sądowi oryginałów informacji uzyskanych od Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz ujęcia w sporządzonej opinii Zespołu spełniania przez kandydatów na ławników wymogów ustawy z dnia 27.07.2001 r., w szczególności wskazanych w art. 158 i 159 tej ustawy. Skutkiem tych nieprawidłowości było pozostawienie w organie kontrolowanym dokumentacji otrzymanej od Komendanta Wojewódzkiego Policji i tym samym nieuzyskanie oryginałów tej dokumentacji przez właściwy sąd oraz przedstawienie Radzie Gminy niepełnej opinii Zespołu w zakresie spełniania wymogów ustawowych przez kandydatów na ławników.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości przypisać należy Przewodniczącemu Rady Gminy Osiek, wykonującemu uchwałę Rady Gminy Osiek z dnia 29.09.2015 r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Brodnicy – w zakresie właściwego przekazania dokumentacji do sądu oraz Zespołowi opiniującemu kandydatów na ławników i przedstawiającemu Radzie Gminy opinię o zgłoszonych kandydatach - w zakresie zawarcia oceny dotyczącej spełniania przez nich wymogów określonych w ustawie.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 14.10.2016 r. nie zgłoszono pisemnych zastrzeżeń, wobec czego nie dokonano w nim żadnych sprostowań, skreśleń lub uzupełnień.

W związku z ocenami, uwagami i wnioskami zawartymi w projekcie wystąpienia pokontrolnego oraz niniejszym wystąpieniu, zalecam podjęcie następujących działań, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości:

- przestrzegać należy, aby opinia o kandydatach na ławników przedstawiana Radzie Gminy, w sposób wyraźny i kompletny wskazywała spełnianie przez nich wymogów określonych w przepisach ustawy z dnia 27.07.2001 r.,
- przestrzegać należy wymogu niepozostawiania w aktach podmiotu dokonującego wyboru ławników oryginałów bądź kserokopii złożonej lub uzyskanej dokumentacji dotyczącej kandydatów na ławników.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje podmiot kontrolowany, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana Przewodniczącego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

